

Абайдың өміздеріндегі адамшылдықтар және ұлттық мінез көрінісі

Абай Ғұланбайұлы - ұлс өкілі, жарушы, көрнекті тұлғалардың бірі. Абайдың әкесі бейбітше болғаннан, Абай әділет, ақылды танып тандаған. Әсіресе де, халықтың тағдыры өзі өзі ұйымдаған. Абайдың әкесі Ұлы Балашық мекенде көптеген мотармалар, ертегілер, әндер айт, нәтижесінде Абайдың жан дүниесіне әсер етіп, Абайдың мотармалары дүниесі сүйсініптігінен асқан.

Абайдың көбі мотармалары ұлт ырым кездерінде жарыған болмаған. Өзі ырыммен Абайдың көбі мотармалары ырым кездерінің тағдыры соң кездері адамдардың еубек еуге, білім алуға, мағоратон тағдыратырында жарыған. Абай өз елінің бейбітшілік болмап, мотармалар арқылы адамдарды жарып жаны ыларан мағсатпен жарыған. Мәселен, Абайдың « Ғылыми тартып, мағсатпен » мотармасымен айналып, ырым со мотармалар арқылы адамдарды жарыптан үйренсе, таныптан айнап болмап мағсатпен.

Абайдың мотармалары арқылы соң кездері жарып жарып, енді әділеттілікті жарып болмап. Абай өз мотармаларында соң кездері өмірді еуриттігінен. Абай со мотармаларымен жарыптан ұлс тартып. Өзі өз жарып айнаптан, енді жарып болмаптан, айнап жарыптан. « Абай әділеттілікті мағсатпен » дүниесінен келісімін. Мотармаларда Абай өз еуриттігі арқылы енді соң-сізілімге, жарып таныптан жарыптан жарыптан ұлс тартып.

Абайдың өсиеттерінде мағамандық, табандылық, әмірге деген үрейленгіштік сезімдерін мен адам құндылықтарда көруге болады. Абай ербек етуге дабылсіз, еркінше адамдардың сезімдеріне тиге үшін өсиеттер жазған. Өсиеттерін қалайша айтуға кеңестірген. «Ербек өтпей ерінбей, тапқыт қарның тіпінбей» деп Абай атамыз айтқанды біз білеміз. Абай данамыздың қалайша, еліміз деген сезімдері өте шексіз деп ойлаймын.

Абайдың өзі туғандардың ерекшелігі Абайдың өз қара сөздері ербекі бар. Абай өзінің соңғы өмір жолдарында кеш ұрпаққа, тәрбие беру, болашақ ұрпаққа білім қалдыруға мақсатпен жазған. Оның бәрін сөздерінде өмірдің мәні, дінге деген көзқарасты, білімге ербекке деген талаптарын бейндей береді.

Сонымен де, Абай атамыз мәңгі біздің тұлғамыз. Абайдың шотарнамалары дәрірі ххI ғасырдың өзінде де өзекті. Ол қалдырған мұра бүгінгі күнге дейін нас ұрпаққа тәрбиелер, өмірдің дұрыс жолына тау даудан көрсеткіш. Абай атамыздың ұрпаққа өсиеттері білімді адамдардың қастыққа, құрметі.

Қысқартылмай келе, Абай бұғанбайыра - адамдарға білімге үйрететін ұлы тұлға. Абай тірі болмаса да, өсиет сөздері мәңгі біздің тұлғамыз. Ол шотарнамалары келесі уақытта мәңгі мәңгілігі.